

ÕPPEAINE NIMETUS	Tööõpetus - käsitöö LÕK 4.-9. kl
ÕPPEAINE KIRJELDUS	Üldpädevused Kultuuri ja väärtuspädevus Kultuuri- ja väärtuspädevuse kaudu tööõpetuses arendab õppija mitmekülgsed oskusi ja teadmisi meie kultuuriruumis. Kultuuridevaheline mõistmine - õpitakse tundma erinevaid kultuure, kultuurilisi erinevused ja sarnasusi. Käsitöö ja käsitööoskustega seotud traditsioone ja kombeid. Hoidma oma ja olla avatud ja lugupidav teiste kultuuride suhtes. Eetika - tööõpetuses saavad õppijad õppida eetilisi põhimõtteid, mis on seotud tehnoloogia arenguga. Mõistavad tootmise ja tarbimisega mõju keskkonnale ja ühiskonnale. Hinnata isiklikke väärtusi ja vajadusi. Väärtused töökohal - õppijad juhenduvad väärtusi nagu ausus, vastutustundlikkus ja meeskonnatöö, mis on olulised nii töökohal kui ka ühiskonnas laiemalt. Kodanikualane kaasatus - õppijad õpivad kuidas nende oskused ja tehnika areng võivad mõjutada kohalikku kogukonda ja ühiskonda. Õppeülesanded lähtuvad säästva arengu põhimõtetest. Kultuuriline loovus - õppijad edendavad loominguliste projektide kaudu kultuuridevahelist dialoogi. Õppeülesannete täitmine meie kultuuriruumi sobival viisil mõjutab õpilaste õpioskusi, aitab väärtustada ja rikastada nende tööd. Sotsiaalne- ja kodanikupädevus Töökultuuri järgides toimivad õpilased vastutustundlike kodanikena, tunnetavad vastutust, oma kohustusi ja õigusi. Sotsiaalne ja kodanikupädevus tõuseb tööõpetuses esile: Koostööoskustes - tööõpetuses täidavad õpilased õppeülesandeid nii individuaalselt kui töörühma liikmena. Õppijad õpivad üksteiselt nii läbi vaatluse kui suhtlemise meeskonnatöö oskusi, konfliktide lahendamist ja koostööd kaaslastega. Eetika ja vastutuses - õppijad järgivad õigeid töövõtteid, tööga seotud eetikat ja läbi ülesannete tähtaegade ja lõpptulemuse vastutavad oma õppimise eest ise. Keskkonnavalides teadlikkuses - materjaliõpetus õpetab keskkonnasõbralike materjalide ja meetodite kasutamist. Õppijad lähtuvad õppeülesannete täitmisel ja töökoha korrashoiul jätkusuutlikkuse ja keskkonnateadlikkuse põhimõttest.

Sotsiaalsetes oskustes - õppijad rakendavad tööõpetuse raames nii töökohal kui igapäevaelus vajalikke suhtlemisoskusi nagu kuulamis- ja veenmisoskused, empaatia ja teiste inimeste vajaduste mõistmine.

Kodanikukohustustes ja õigustes - õppijad puutuvad tööõpetuse tundides tööohutusalaselt kokku töömaailma reguleerivate seaduste ja regulatsioonidega.

Enesemääratluspädevus

Enesemääratluspädevus on oskuste ja teadmiste valdkond kus õpilane tunnetab iseennast. Lähtuvalt huvist, võimetest ja vajadustest seab õpilane endale eesmärgid.

Enesemääratluspädevus tööõpetuses hõlmab.

Eneseanalüüsi - lähtuvalt huvist ja isiklike väärtustest hindab õppija oma tulevase karjäärivalikuga seotud oskusi.

Enesekindlust – on kindel oma ettevõtmistes. Hindab riske ja ei karda võtta ette uusi asju.

Enesehindamist – tunnetab enda arengut, õpib vigadest, tunnustab enda ja kaaslaste saavutusi.

Isikliku ja erialase arengu jälgimist - kohandama lähtuvalt oma kogemusest ja tulemustest oma eesmärgid ja tegevusi.

Õpipädevus

Õpipädevuses õpib õppija vastavalt oma võimetele, planeerib õppimist, sh. enesekontrolli ja järgib kavandatut. Täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas, kasutab sobivaid teabevahendeid.

On avatud uutele teadmistele ja oskustele. Tööõpetuses keskendub õppija läbi käelise tegevuse käsitöö, kodunduse ja tehnoloogia praktilistele oskustele õppimisele.

Käelised oskused – õppijad õpivad tööriistade ja seadmete ohutut ja ratsionaalset kasutamist, materjalide töötlemist ning elulisi käsitöö ja kodunduse oskusi.

Probleemide lahendamine - tööõpetuse ülesanded on seotud igapäevaeluga ja eeldavad õpilastelt loovust probleemide lahendamisel.

Tööohutus – õppijad järgivad praktikas tööohutusnõudeid.

Materjaliõpetus - õppijad kogevad teadmisi ja rakendavad oskusi erinevate materjalide omaduste ja kasutusviiside osas.

Tööde kavandamine – õppijad viivad oma ideid ellu läbi praktilise töö.

	Koostööoskused - tööõpetuse tundides töötavad õpilased meeskonnas ja seeläbi rakendavad koostöö ja suhtlemisoskusi. Tehnoloogia – õppijad omavad ülevaadet maailmas kasutatavatest tehnoloogilistest protsessidest. Keskkonnateadlikkus – õppijad rakendavad tundides läbi materjalide taaskasutuse ja ratsionaalsete tehnoloogiliste võtete jätkusuutlikke praktikaid. Suhtluspädevus Suhtluspädevus kui üldine ühiskonnas inimesena toimimise komponent aitab õppijatel omandada sotsiaalseid oskusi ja teadmisi. Suhtlus kõnes - lisaks käelistele oskustele suudab õppija end selgelt ja arusaadavalt väljendada. Mõistab juhendaja õpijuhiseid ja seletusi ja annab tagasisidet toimunule. Tekstiloomine - suhtlemine kirjas toimub läbi tehnoloogiliste protsesside ja oma mõtete kirjeldamise. Kuulamisoskus - võime aktiivselt kuulata teiste inimeste arvamusi, juhiseid ja tagasisidet on tööõppes hädavajalik, et mõista ja täita ülesandeid õigesti. Mittesõnaline suhtlemine - õppijad on teadlikud oma kehakeelest ja kasutavad tundides kehakeelt. Žestid ja näoilme annavad kaaslastele infot õppija suhtumise ja hoiakute kohta. Meeskonnatöö oskused - suhtluspädevus hõlmab ka õppija võimet töötada koos teistega meeskonnas, lahendada töörühma liikmena probleeme ja põhjendada oma seisukohti. Klienditeenindus (avatus) – suhelda sõbralikult ja tõhusalt nii võõrastega kui koolikollektiiviga. Konfliktide lahendamine - lahendada rahulikult esile kerkinud kitsaskohti. Aktsepteerida ka kaasõppijate otsuseid ja tegevusi. Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalast pädevust omandab õppija praktiliste harjutuste käigus reaalelulisi situatsioone lahendades ja erinevate valdkondade vahel seoseid luues. Tööõpetuse tundides ilmneb pädevus allpool esitatud kujul. Mõõtlmine ja märkimine, geomeetria- õppijad kasutavad mõõtlmise ja märkimise käigus mitmeid mõõteriistu.
--	---

	Materjaliõpetus – õppijad tunnetavad õppeülesannete lahendamisel erinevate materjalide omadusi, lähtuvalt materjalidest valivad valmistatava eseme ja töövahendid. Keskkel kohal on ülesannete sisus multimateriaalsus – erinevate materjalide koostoime. Elektroonika ja elektriõpetus – õppijad kasutavad käepärasemaid elektritööriistu. Probleemide lahendamine - matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus aitab õpilastel arendada probleemide lahendamise oskusi, mida saab rakendada tööõpetuse projektides. See hõlmab probleemi määratlemist, sobivate lahenduste leidmist ja nende rakendamist. Ohutus ja keskkonnateadlikkus - õppijad kasutavad töömaailmas kehtivaid tööohutuse põhimõtteid järgides tööriistu ja seadmeid. Järgivad keskkonnateadlikke põhimõtteid ja väldivad saaste ja liigse prügi teket. Ettevõtlikkuspädevus Ettevõtlikkuspädevuse omandamisel tunnetab õppija tööõpetuse tundides neid oskusi, teadmisi ja isikuomadusi, mis aitavad õpilastel arendada ettevõtlikkust ja valmisolekut karjääri planeerimisel ja tööturul toimetulekul. Ettevõtlusalane teadlikkus – läbi õppetöökoja töökeskkonna omandab õppija arusaama ettevõtlusmaailmast, käsitööoskusest kui ärimudelist ehk teekonnast ideest tooteni. Probleemide lahendamine ja otsuste tegemine – õppijad analüüsivad tundides tekkinud olukordi, kogevad ratsionaalseid ja otstarbekaid lahendusi ja vastutavad oma otsuste eest. Loovus – õppijad loovad praktilistes töödes endale uusi huvitavaid tootearendusi. Suhtlemisoskused on olulised, et suhelda klientide, partnerite ja töötajatega ning tutvustada oma tooteid ja teenuseid. Meeskonnatöö ja koostöö - ettevõtluspädevus hõlmab võimet töötada meeskonna liikmena ja juhtida töörühma, lahendada probleeme koos kaaslastega. Riskivalmidus – ettevõtlikkuse osa on riskide võtmine ja otsustega seotud tulemustega toimetulek. Ettevõtlusvaim – ettevõtlusele omane positiivne suhtumine ja enesekindlus. Digipädevus
--	--

Tööõpetuses tundides kasutavad õppijad digitaaltehnoloogiat ja tööriistu seoses käelise ja praktilise tegevusega. Digipädevuse arendamine tööõpetuses võimaldab õppijal tulla paremini toime nii praktiliste käeliste tööde teostamisel kui ka digitehnoloogia kasutamisel.

Digipädevus võib hõlmata järgmist:

Digitaalsete tööriistade kasutamine - õppijad kasutavad erinevaid digitaalseid tööriistu, arvuteid, tahvelarvuteid, nutitelefone ja tarkvararakendusi õppeülesannete täimisel.

3D-printimine - tööõpetuses hõlmab digipädevus füüsiliste esemete loomist digitaalsete mudelite põhjal, näiteks ka 3D-printimise oskus.

Veebipõhiste lahenduste kasutamine - infootsing. Õppijad kasutavad veebipõhiseid ressursse õpetusmaterjalide ja juhendite otsingul, leiavad tööõpetuse valdkonna teadmisi online- kogukondi kasutades.

Ohutus ja eetika – õppijad kasutavad turvaliselt digitaalseid tööriistu ja järgivad nii privaatsuse kui autoriõiguse põhimõtteid.

Läbivad teemad

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid.

Elukestev õpe ja karjääri kujundamine on kaasatud lihtsustatud õppekavasse õppijale eluks vajalike oskuste ja teadmiste arendamiseks.

Näited õppe- ja karjääri võimalustest on sobilik kohandada lähtuvalt õppija individuaalsetest vajadustest ja võimetest.

Karjääri planeerimine - karjääri planeerimise osas juhendamine ja õppijale ülesannete püstitamine. Leida seoseid nende õpitud oskuste ja reaalelu vahel. Aidata õppijal mõista oma huvisid, tugevusi ja seada eesmärgi.

Oskuste arendamine - tööõpetus keskendub praktiliste oskuste, nii tehniliste oskuste kui käsitööoskuste, õpetamisele ja õpioskuste arendamisele.

Elukestev õpe – julgustada ja innustada õpingute jätkamist ka pärast kooli lõpetamist.

Tööturg ja töömaailm – päriselus töömaailma toimimine ja töövõimaluste valik. Tööturul nõutavate oskuste kirjeldamine ja analüüs. Tehnoloogiliste suundumuste kajastamine.

	Karjääri nõustamine – õppija karjäärieesmärkide määratlemine ja juhiste pakkumine karjäärieesmärkide saavutamiseks. Praktiliste kogemuste rakendamine: Õppijale võimaluse andmine töökogemuse proovile panekuks reaaleluliste harjutusülesannete ja õpiprojektide kaudu. Koostöö ettevõtetega – Läbi õppekäikude õppijale konkreetse töövaldkonna töökogemusi ja teadmise pakkumine. Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust. Valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele. Keskkond ja jätkusuutlik areng on teema, mida saab kaasata tööõpetuse lihtsustatud õppekavasse keskkonnaküsimuste ja jätkusuutlikkuse käitumisoskuste arendamiseks. Keskkonnateadlikkus ja jätkusuutliku käitumisoskuse arendamine on vajalik kaasaegse maailma väljakutsetega toimetulekuks ja jätkusuutliku eluviisi edendamiseks. Materjalide taaskasutus ja säästlik kasutamine - tehnoloogiaõpetuse praktilistes töödes kasutatakse taaskasutatud materjale. Keskkonnasõbralikud tootmismeetodid – õppija valmistab tooteid keskkonnasõbralikul viisil, vähendades jäätmeid ja kasutades vähem ressursse. Jätkusuutlik eluviis - tööõpetus tutvustab õppilale keskkonnasõbralikke materjale ja tehnoloogiaid, energiatõhusaid seadmeid rohelisi tootmisprotsesse. Keskkonnateadlikkus – õppija harimine keskkonnateadlikkuse osas, keskkonnaprobleemide ja nende mõju selgitamine kliimamuutuste ja saastamise näitel. Looduslike ressursside hoidmine - looduslike ressursside väärtustamine ja nende kaitse tähtsuse mõistmine. Projektitööd - õppija valmistab keskkonnasõbralikke projekte taaskasutatud materjalidest. Jätkusuutlikud karjääri võimalused - tööõpetus aitab õppijal mõista jätkusuutliku arengu võimalusi, näiteks mahetootmise valdkonnas. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab
--	--

	ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust. Tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus aitavad õppijal arendada aktiivseks osalemiseks ühiskonnas. Ettevõtlik mõtteviis võib aidata leida uuenduslikke lahendusi ühiskondlikele probleemidele. Siin on mõned võimalused, kuidas neid kahte aspekti saab tööõpetuses integreerida: Kodanikualgatus: Ühiskonnateadlikkus – läbi tehnika arengu kogeb õppija, kuidas tuvastada ja mõista ühiskondlikke probleeme ja väljakutseid kohalikus elus ja maailmas. Kodanikuaktiivsus - õppijaid saab osaleda kodanikualgatuses ja konkreetsetele probleemidele või heategevusele keskenduvatele ühiskondlike projektides. Ettevõtlikkus: Ettevõtliku mõtteviisi arendamine – tehnoloogiaõpetuses suunata õppija mõtleb ettevõtlikult ja nägema probleeme kui võimalusi ja otsima loovaid lahendusi. Praktiline kogemus - tööõpetuses kogeb õppija ettevõtluse külgi nagu tootearendus, tootmine ja müük. Rahatarkus - eelarvestamine ja aruandlus. Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Kultuuriline identiteet rikastab tööõpetuse kogemust meie kultuuriruumis, aitab õppijal mõista oma kultuuripärandit ja ühenduda oma juurtega. Mõista teiste kultuuride mitmekesisust ja aitab õppijal tunnetada käsitöö ja käsitsi tööga seotud väärtusi ja identiteeti. Traditsioonilised käsitööoskused – õppija kogeb oma kultuuripärandiga seotud traditsioonilisi käsitööoskusi nagu rahvarõivaste valmistamine, käsitöötoodete valmistamine või toiduvalmistamise tehnikate õppimine. Pärimuslikud sümbolid ja motiivid - õppijad kasutavad oma töödes meie kultuuri sümboleid, mustreid ja motiive ja seeläbi peegeldub nende kultuurilist identiteet.
--	--

Kultuuriline pärand ja ajalugu – õppija kasutab esemete valmistamisel traditsioonilisi käsitöötehnikaid. Puutub seeläbi kokku oma kultuuri käsitöö ajaloo ja pärandiga.

Kultuuripärandi väärtustamine – õppija tunnetab läbi praktilise tööprotsessi austust töö vastu ja seeläbi arusaamist teiste kultuuride traditsiooniliste käsitööoskuste ja tavade väärtustest.

Kultuuriline loovus – õppija kasutab traditsioonilisi tehnikaid uuenduslikul viisil. Teostab oma kultuurilist identiteeti ja loovust väljendavaid ideid.

Teabekeskkond ja meediakasutus

Teabe otsimine ja hindamine – teabeotsing erinevatest allikatest, sealhulgas raamatutest, veebilehtedest ja ajakirjadest.

Digitaalse kirjaoskuse arendamine – õppija kasutab arvuteid ja digitaalseid seadmeid teabe otsimiseks ja tekstiloomeks. Seejuures omandab õppija põhiteadmised veebilehtede sirvimisest ja otsingumootorite kasutamisest.

Meediaanalüüs – erinevate meedialiikide, ajalehtede, ajakirjade, raadio ja televiisori allikate analüüs ja seeläbi kogemuse saamine meedia mõjust nende teadmiste ja arvamuste.

Veebipõhine suhtlus ja turvalisus - kuidas kasutada sotsiaalmeediat ja e-posti vastutustundlikult ning kuidas kaitsta oma privaatsust võrgus.

Teabe jagamine - erinevaid meediavahendeid, nagu blogid, videod või sotsiaalmeediat kasutades kogemuste ja teadmiste jagamine.

Tehnoloogia ja innovatsioon

Põhitehnoloogilised oskused – õppijad kasutavad põhitehnoloogilisi seadmeid, näiteks arvuteid, nutitelefone ja tahvelarvuteid. See hõlmab nii klaviatuuri kasutamist, veebilehtede sirvimist kui failide salvestamise aluseid.

Digitaalsed tööriistad – õppija kasutab dokumentatsiooni ja esitluste loomiseks digitaalseid tööriistu, näiteks tekstiredaktoreid ja esitlusprogramme.

Internet ja veebipõhised ressursid – õppija rakendab teabe ja õppematerjalide omandamiseks veebis otsimise ja navigeerimise oskusi, veebipõhiste ressursside leidmist ja kasutamist.

3D-printimine ja modelleerimine õppija loob 3D-printimise ja modelleerimise abil lihtsaid objekte ja mudeleid.

Innovatsioonioskused – õppija mõtleb uuenduslikult, leiab probleemidele loovaid lahendusi.

Tervis ja ohutus

Õppija järgib õigete tööriistade, seadmete ja isikukaitsevahendite kasutamist. Vältib õnnetusi ja vigastusi ning hoiab korras oma töökoha.

Töökultuur – õppija tegutseb meie kultuuriruumi sobival viisil ja järgib kooli kodukorda.

Esmaabi – õppija rakendab vajadusel esmaabi põhimõtteid, näiteks vigastuste ja äkiliste terviseprobleemide korral ja reageerib hädaolukorras.

Töötervishoid – õppija lähtub õppeprotsessis ergonoomika ja töötervishoiu põhitõdedest.

Kemikaalide ohutus - tööõpetuses kasutatavate kemikaale ja värvide ohutu käsitlemine ja säilitamine. Isikukaitsevahendite kasutamine.

Tervislik eluviis - tervis ja ohutus hõlmavad sealhulgas toitumist, füüsilist aktiivsust ja vaimset heaolu. Õppija järgib tervislikku eluviisi ja teeb tervislikke valikuid.

Väärtused ja kõlblus

Eetilised põhimõtted – õppija lähtub põhiväärtustest ja eetilistest põhimõtetest nagu ausus, vastutus, austus ja empaatia nii koolis kui ka igapäevaelus.

Töökoha väärtused – õppija väärtused ja hoiakud avalduvad meeskonnatöö, koostöö, vastutuse ja kaasõppijaid arvestava ja toetava suhtumise läbi.

Kõlblus – eetiliste otsuste langetamisel ja probleemide lahendamisel õppija valib sobivaimaid eetilisi lahendusi ja mõistab nende otsuste mõju.

Eeskuju ja juhendamine – õppija järgib tunnis kogetud positiivseid praktikaid.

Arutelud ja refleksioon – õppija reflekteerib oma tegevusi, õpib vigadest ja aruteludes esitleb ja kaitseb oma seisukohti.

Lõiming teiste õppeainetega

Eesti keel

Kuna tööõpetuse ainetunnid toimuvad eesti keeles siis on mõlemad õppeained omavahel otseselt seotud nii kõnes kui kirjas. Tööõpetuses kasutusel olev erialane sõnavara täiendab õppija keelepagasit.

Oskus suhelda – eesti keele õppimine aitab õpilastel arendada erialast sõnavara. Õppeülesannete täitmine pakub õppijale reaalseid olukordi, kus õppijad kasutavad oskust suhelda.

Kirjalik ja suuline dokumentatsioon: Tööõpetuses ülesannete käigus vajalike tegevuste kirjeldamine ja juhendite ja õppekirjanduse kasutamine arendavad õppija funktsionaalset kirjaoskust.

Ohutusjuhendid - tööõpetuses rakendust leidvate tööohutuslaseid juhendeid peab õppija teadma ja tundma. Eesti keel võimaldab õppijal neid juhendeid mõista.

Õpijuhiste mõistmine ja tööprotsessi kirjeldus : tööõpetus ei saa ilma erinevate tööprotseduuride ja -juhiste mõistmist. Eesti keel on vajalik nende juhiste lugemiseks ja mõistmiseks, mis on seotud konkreetsete tööetappidega või masinate kasutamisega.

Projektitööd – tööõpetuses teostatavates õpiprojektide keelekasutus nii ettevalmistavas faasis kui tööde vormistamisel.

Õpilastööde esitlused – kirjaliku osa vormistamine ja suulised ettekanded.

Võõrkeel

Infootsing – õppija kasutab võõrkeelseid keskkondi infootsingul. Keelekasutus võimaldab õppijal leida uusi tehnoloogilisi lahendusi ja tooteid ja seeläbi rakendust praktilistele oskustele.

Rahvusvaheline koostöö - tööõpetuses võivad õppijad osaleda rahvusvahelistes projektides. Suhelda kaaslastega võõrkeeles ja esitleda töötulemusi.

Kultuuriline mitmekesisus - võõrkeele õppimine aitab õpilastel paremini mõista kultuuridevahelist sidusust. Keeleõppes puutuvad õppijad näiteks läbi pildimaterjali kokku erinevates kultuurides toimiva tootearendusega, arhitektuursete ja tehniliste lahendustega.

Rahvusvahelised standardid - tööõpetus järgib rahvusvahelisi standardeid ja regulatsioone ja võõrkeele oskus leiab rakendust nende standardite ja regulatsioonide tõlgendamisel.

Matemaatika

Mõõtmine ja märkimine - tööõpetuses on mõõtmine kesksel kohal.

Geomeetria – tööõpetuse kasutavad õppijad lihtsamaid geomeetria mõisteid ja valemeid. Õppija tunnetab ruumilisi suhteid, eseme kavandamisel koostab mõõtarve kasutades eskiise, lihtsamaid jooniseid ja piltkujutisi.

Materjaliarvutus – nii esemete kavandamisel kui toitude retseptides järgib õppija etteantud suurusi ja koguseid. Materjaliarvutus on oluline lihtsamate kuluarvestuste teostamisel.

Mustrid – õppija kasutab matemaatilisi mõisteid esemete disainimisel.

Arvutamine - õppijad järgivad ja kohandavad esemete valmistamisprotsessis mõõte. Õppija kasutab matemaatilist mõtlemist tööõpetuslike probleemide

	lahendamisel. Tööõpetuses on vajalik pikkuste, pindalade, mahtude ja raskuste mõõtmine ning erinevate mõõtühikute kasutamine. Loodusõpetus Loodusplastika - materjaliõpetus ja loodusest vahendite kasutamine. Loodusõpetus keskendub looduses esinevatele materjalidele ja loodusressurssidele, nende omaduste mõistmisele ja kasutamisele. Tööõpetus hõlmab loodusest pärit materjalide kasutamist esemete valmistamisel. Keskkonnasääst - loodusõpetuse sisus on keskkonnamõjudest tulenevat vajadus kasutada säästvalt materjale. Tööõpetuses on kesksel kohal materjalide taaskasutus, keskkonnahoid ja keskkonnahoidlike materjalide kasutamine. Praktilised oskused – õppija rakendab materjalide käsitlemise ja töötlemisega seotud oskusi. Loodusõpetus annab aluse mõista looduslike materjalide omadusi ja nende käsitlemise põhimõtteid, tööõpetuses rakendab õppija õpitut praktikas. Multimateriaalsus – õppija kasutab ühes töös erinevaid materjale. See on vajalik nii loovuse arendamisel kui õpilastööle laiema funktsiooni võimaldamisel. Loodusõpetus on seotud nende materjalide päritoluga, tööõpetus mil viisil neid materjale kasutatakse. Tööohutus - Loodusõpetus käsitleb ohutuse aspekte seoses looduslike materjalide kasutamisega. Ajalugu Ajaloo ja tööõpetuse lõiming seisneb nende kahe aine seoses läbi mineviku. Ajaloo sisuks on tehnoloogia arenguprotsesside mõju ühiskonnale. Ajalooline taust võimaldab õpilastel saada laiemat arusaamist mineviku ja käsitöö valdkondade vastastikusest mõjust. Sajandeid vanu käsitöö tehnoloogilisi oskusi saavad õppijad rakendada tööõpetuse tundides ja seeläbi mõistab õppija paremini ühiskonna ja kultuuri arengut. Ajaloo mõjutused - tööõpetuse oskused ja tehnikad on arenenud ajaloo käigus. Õppijad võrdlevad nüüdisaegseid tehnikaid ja minevikus kasutatud tööriistu ja hindavad tehnoloogia arengut. Kultuuriline kontekst – töötamine meie kultuuriruumis läbi ajaloo. Tööõpetuse kaudu saavad õpilased õppida erinevate kultuuride traditsioonilisi käsitööoskusi ja tehnikaid.
--	---

Näidete kasutamine – ajaloolisi ehitisi ja tehnoloogilisi lahendusi kopeeritakse toodete kaudu. Neid tooteid kasutatakse tööõpetuse ülesannete osana, näiteks mudeliõpetuses.

Teadmised - erinevate tööstusharudes ja kutsealadel. Kasutusel olnud materjalidega, tööriistade ja tehnikatega puutuvad õpilased kokku ajalootunnis. Näiteks põllumajanduslik tootmine ja põllusaaduste kasutamine võib esmapilgul tunduda tööõpetusest kauge teemana aga ometigi on otseses seoses nii materjaliõpetuse kui kodunduse ja käsitööga.

Ajaloolised muutused – postindustriaalse ühiskonna tekkimine.
Tööstusrevolutsiooni mõju käsitööle, kodundusele ja tööõpetusele.

Inimeseõpetus

Inimeseõpetus ja tööõpetus on lõimitud läbi isikliku ja sotsiaalse arengu ning praktiliste oskuste õpetamise.

Nad aitavad õppijal paremini mõista seost praktiliste oskuste ja isikliku arengu vahel.

Isikliku omadused - inimeseõpetus õpetab isikliku arengu ja elu oskuste õpetamisele, mis on kasulikud nii igapäevaelus kui töömaailmas. Tööõpetuse tundides saab õppija neid oskusi töömaailmas rakendada läbi enesekontrolli, enesejuhtivuse, suhtlusoskuse, enesehinnangu, emotsionaalse intelligentsusi ja konfliktide lahendamise.

Eesmärkide seadmine ja karjääri planeerimine - inimeseõpetus aitab õppijal tööõpetuse tundides tunnetada oma huvi, eesmärke ja õpetada neile, kuidas olla sõber ja kaaslane. Tööõpetus pakub isikuomadustega ja kutsealadega seotud praktilist kogemust.

Enesejuhtimine – inimeseõpetus õpetab ajaplaneerimist, eesmärkide seadmist ja enesedistsipliini arendamist. Neid oskusi rakendatakse praktikas tööõpetuses.

Elukutseõpe – läbi esemelise õpikäsitluse keskendub tööõpetus erinevate käsitöö- ja kutsealadega seotud praktiliste oskuste õpetamisele. Õpilased õpivad konkreetsete töömaailma ülesannete täitmiseks vajalike materjalide, tehnikate ja tööriistade kasutamist.

Ettevõtlus ja majandus - inimeseõpetus hõlmab majandusalaseid teadmisi seeläbi töömaailmas toimimiseks vajalikku ettevõtlikkust.

Sotsiaalsete oskuste arendamine – inimeseõpetuse osa on sotsiaalsete oskuste, koostöö ja suhtlemise, õpetamine. Need oskused on abiks tööõpetuse õppeülesannete täitmisel.

Muusika

Loominguline väljendus - mõlemad ained julgustavad loomingulist mõtlemist ja pakuvad õppijale võimalust loovalt väljenduda.

Käeline osavus - on vajalik mõlemas aines. Nii tööriistade kasutus kui muusikariistadel mängimine nõuab käte ja sõrmede koordineerimist, täpsust ja osavust.

Kujundamine ja esteetika – on vajalik mõlemas aines. Kui muusika võib olla seotud helide ja meloodiate kujundamisega siis tööõpetuses keskendutakse visuaalsele esteetikale näiteks laua katmisel, roogade esitlemisel või esemete valmistamisel.

Akustika ja helid - muusika ja tööõpetus võivad puudutada akustikat ja helitehnoloogiat. Mõlema aine tundides puutuvad õppijad kokku heli omaduste ja levikuga ruumis, on vajadus arvestada nii heliisolatsiooni kui müra kui keskkonna ohuteguriga.

Materjaliõpetus - nii muusikas kui ka tööõpetuses tuleb mõista ja tunda erinevaid materjale. Muusikariistade valmistamiseks kasutatud materjalidega puutuvad õppijad kokku tööõpetuses.

Muusikainstrumentide valmistamine – tööõpetuse tunnis valmistatud keel ja löökpille saab kasutada muusika tundides – jauram, kraapspill, kastanjetid, triangel.

Kunstiõpetus

Loominguline väljendus - mõlemad ained eeldavad õpilastelt individuaalset eneseväljendust. Julgustavad õpilasi loovalt väljenduma. Kunstiõpetuses luuakse kunstiteoseid, samal ajal kui tööõpetuses valmistatakse erinevaid esemeid.

Käeline osavus - nii kunstiõpetuses kui tööõpetuses õpitakse läbi esemelise õpikäsitluse. Õppeülesannete täitmine vajab käelisi oskusi ja õppeprotsess eeldab käelise koordineerimise arendamist. Kunstiõpetuses ja tööõpetuses on kohati kasutusel samad tööriistad.

Disainin - mõlemas aines uuritakse värvi, kuju, proportsiooni visuaalseid elemente. Tööõpetuses kavandatakse ja disainitakse samuti erinevaid esemeid.

Materjaliõpetus - mõlemad ained eeldavad erinevate materjalide ja nende omaduste tundmist. Kunstiõpetuses võidakse kasutada samu materjale mida tööõpetuseski.

Tehnoloogilised protsessid - nii kunstiõpetus kui ka tööõpetus võivad kasutada materjalide ettevalmistamisel ja töötlemisel tehnoloogid. Lisaks terminite protsessidele leiavad kunstiõpetuses kasutamist tööõpetusega samad digivahendid ja programmid.

	Projektitöö - õppijad kavandavad mõlemas aines töid või kunstiteoseid alates idee väljatöötamisest kuni lõpptooteni. Kehaline kasvatus Kehaline kasvatus ja tööõpetus on vastastikku eotud läbi: Füüsilise tervise ja ohutuse – mõlemate ainete fookuses on füüsiline tervis ja ohutus kasvõi läbi eririietuse. Kui kehaline kasvatus õpetab õpilastele liikumisega seotud tervislikke eluviise ja füüsilise aktiivsuse eeliseid, siis tööõpetus hõlmab samuti õigeid töövõtteid, õiget kehahoidu, ohutusnõudeid ja turvalise töökeskkonna loomisega seotud praktilisi oskusi. Käelisi oskusi arendatakse ka kehalises kasvatuses. Kehaline kasvatus keskendub sageli liikumisoskustele, nagu tasakaal, koordineerimine ja jõud, samas kui tööõpetuse kasutatavad töövõtted eeldavad töövahendite kasutamisel sama. Koostöö ja õppimine rühmas - tööõpetuse sisuks on meeskonnatöö oskusi nõudvad projektitööd. Kehaline kasvatus hõlmab meeskonnaspordialasid. Nii kehaline kasvatus kui ka tööõpetus arendavad koostööd ja meeskonnatöö oskusi. Tervislik eluviis ja kehaline aktiivsus: Kui tervisliku eluviisi edendamiseks ja kehalise aktiivsusega seotud. Kehaline kasvatus annab õppijale aluse mõista füüsilise aktiivsuse olulisust, heaolu ja tervise osa, siis tööõpetus õpetab aktiivsete eluviiside toimimiseks vajalikke praktilisi oskusi. Tööõpetuse tunnis valmistatud spordivahendeid saab kasutada kehalise kasvatuses tunnis. Materjaliõpetus – spordivahendite valmistamiseks kasutatud materjalidega töötlemisega puutuvad õpilased kokku tööõpetuse tundides. Mõisted – mõlemas aines on kasutusel ühised mõisted ja väljendid.
	TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD
I KOOLIASTE	Tööõpetuse õppeaine on loovaine, mis toetab õpilase füüsilises ning vaimses arengus. Aktiivne käelise tegevus toetab õpilase keskendumisvõime, motoorika, ruumitaju ning kujutlusvõime arengut. Õppeaines läbiviidavate praktiliste ülesannete tegemine annab kogemusi, mis toetab kavandamise, planeerimise taju. Kogemused ja oskused läbi käelise tegevuse, aitab õpilasel kujundada arusaama keskkonnast, selle materjali mitmekesisusest ning väärtustama säästliku keskkonna arengut.

	Käeline tegevus toetab õpilasel enda kujutulusvõimet väljendama läbi praktilise tegevuse ning iseseisvust, mis on toetab jätkusuutliku arengut. Ühistegevus arendab mõistmist koostöö vajalikkusest, mis aitab kujundada arusaama kultuurilisest identiteedist ja traditsioonidest, võrdse kohtlemise olulisest. Ühistegevusest saadud kogemused ja teadmised toetavad koostöövõimet üksteise abistamise, arvamuste esitamise ning otsuste põhjendamise teel. Koostöö arendab kriitilist mõtlemist, mis toetab väärtustama ning hindama enda ja teiste tööd.
II KOOLIASTE	Käsitöö lõimib teadmisi, mis on omandatud teistes õppeainetes. Loomingulistel ja praktilistel tegevustel on ka lõõgastav funktsioon nii õppetöös kui ka tulevases elus. Käsitööd iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilase füsioloogilises ja vaimses arengus. Praktiliste tööoskuste õpetamine toimub alljärgnevas järjestuses: Koostegevus õpetajaga: osa tööoperatsioone võib sooritada õpetaja, osa tehakse koos. Töötamine matkides: iga operatsioon eraldi, 2-3 operatsiooni kaupa, kogu ülesanne. Töötamine näidise järgi: detailide kaupa, valmis töö. Töötamine suulise juhendamise järgi: tööjuhendid operatsioonide kaupa, tööjuhendid kogu töö sooritamiseks. Praktilise töö raskusaste sõltub materjalist, töövahenditest, sooritatavatest operatsioonidest ja keerukusest. Õpetaja kavandab tööülesanded selliselt, et lubatud ja oodatud oleksid mitmesugused lahendused ning õpilastel jääks võimalus rakendada oma fantaasiat. Pööratakse tähelepanu tööle ning tulemuse esteetilisusele. Arutletakse leitud põnevate ideede üle ja innustatakse loovast tegevusest rõõmu tundma. Nende käigus õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ning oma arvamusi põhjendama. Käsitöö tundides kujundatakse tööks vajalikud isiksuseomadused (püsivus, täpsus, iseseisvus, eesmärgikindlus), arendatakse esteetilist maitset, kujundatakse säästvat suhtumist materjalisse. Tööoskuste kujundamise kõrval on oluline roll suhtlemisel, oskus osaleda grupi- ja ühistegevustes, küsida abi ja anda nõu.

III KOOLIASTE	Käsitööd iseloomustab loov käeline tegevus, mis on oluline õpilase arengus. Tööülesannete valikul lähtutakse eesmärgist arendada õpilaste vaimseid ja füüsilisi võimeid: mootorikat, tähelepanu, ruumitaju, kujutlusvõimet jne. Käsitöös tutvub õpilane kutseõppe võimalustega, kujuneb valmisoleku elada ja töötada tänases ja tuleviku muutuv tehnoloogiamaaailmas.	
	ÕPITULEMUSED	ÕPPESISU <i>sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused</i>
1. klass	Tunneb ära kasutatavaid materjale (paber, plastiliin, savi, looduslik materjal jne). Kasutab õpetaja juhendamisel õigesti ja ohutult lihtsamaid töövahendeid; Joonistab šablooni abil lihtsamaid kujundeid. Rebib sirgjooneliselt. Lõikab silma järgi ning kontuuri (sirgjoon) mööda paberitükke ja ribasid. Voldib paberilehe pooleks ja/või neljaks. Voolib rullimise, veeretamise ja lamendamise teel lihtsamaid kujundeid ja esemeid. Hoolitseb koostgevuses õpetajaga oma töökoha ja -vahendite korrasoleku ning isikliku hügieeni eest.	Materjalid ja nende töötlemine Käsitöömaterjalid. Käsitöövahendite tutvustamine, nende otstarve ja ohutu kasutamine. Tööprotsess Erinevate esemete vormimine ning töövahendite tutvustamine. Kujundite demonstreerimine, leidmine klassiruumist, piltidelt jm. Materjalide säästlik kasutamine. Savi ja plastiliini voolimine, materjalide erinevuste selgitamine. Paberiribade rebimine ja narmaste lõikamine nii silma kui joone järgi. Voltimine. Loodusplastika – meisterdamine nii seemnetest kui juurviljadest. Erinevate materjalide kooskasutus. Tehnoloogia igapäevaelus Tööohutus ja töökoha korrashoid ning isiklik hügieen. Töö lõpetamine.

2. klass	Tunneb ära ja nimetab kasutatavaid materjale (paber, kartong, plastiliin, savi, riie, lõng, looduslik materjal jms). Joonistab šabloonil abil kujundeid, lõikab neid välja, liimib ja täiendab neid õpetaja juhendamisel. Kasutab joonlauda sirgjoone tõmbamiseks. Teeb voltimise teel lihtsamaid esemeid; voldib ruudu diagonaalselt pooleks. Kasutab õpitud voolimisvõtteid (veeretamine, rullimine, lamendamine, venitamine, pigistamine jms). Oskab sõrmedega heegeldada jämedat ketti. Hoolitseb õpetaja suunamisel oma töökohta ja õppevahendite korrasoleku ning isikliku hügieeni eest.	Materjalid ja nende töötlemine Materjalide omadused. Materjalide ja töövahendite sobivus. Esemete vaatlus. Erinevad kujundid, šabloon. Kääridega lõikamine. Liimimine. Tööprotsess Joonlauda kasutamine mõõtmisel. Loodusliku materjali kasutamine (seemned, terad). Lihtsad ruumilised kompositsioonid, maketid. Mõõtmine ja märkimine, töövõtete tutvustamine, töövahendite otstarbekas ja ratsionaalne kasutamine. Erinevad looduslikud ja tehismaterjalid. Voolimine. Eeskuju ja näidise järgi töö sooritamine. Tehnoloogia igapäevaelus Kord ja korraharjumus. Korrastustööde järjekord. Töö lõpetamine. Töötamine grupis ja paaris.
3. klass	Eristab erinevaid looduslikke ja tehismaterjale, nimetab ja võrdleb õpetaja abiga materjalide omadusi (õhuke, paks, jäme, peenike, pehme, kõva, painduv, tugev jt). Valib õpetaja juhendamisel erinevaid töötlemisviise (rebimine, lõikamine,	Materjalid ja nende töötlemine Erinevate esemete vaatlus, kirjeldamine. Materjalid - tekstiil, nahk, metall, plast, puit, paber, papp.

	voltimine, viltimine, voolimine jms) ning kasutab töövahendeid õigesti. Töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, vaatleb ja kirjeldab õpetaja abiga töövõtete tutvustavat videot või pilti; viib alustatud töö iseseisvalt lõpule. Kasutab materjale õpetaja juhendamisel säästlikult. Kasutab joonlauda: mõõdab paberil pikkusi täissentimeetrites, tõmbab sirgjooni läbi ühe ja kahe punkti. Valmistab juhendamisel voltimise teel lihtsamaid kujundeid. Lõikab kääridega mitmesuguseid kujundeid erinevast materjalist: paberist, õhemast kartongist, vildist, fliisist, riidest. Paneb niidi, heegelniidi, lõnga sukanõela silmast läbi. Tikib eelpistet. Heegeldab jämeda heegelnõelaga ketti. Torkab õpetaja juhendamisel naaskliga auke. Valmistab juhendamisel tähtpäevalisi ruumi- ja lauakaunistusi, korrastab ja kaunistab ühistegevuses oma klassiruumi. Katab ja koristab õpetaja juhendamisel lauda.	Kinnitusmaterjalid liim, nõör, niit, traat. Erinevad töötamisviisid: rebimine, lõikamine, voltimine, voolimine jms). Töövahendite õige hoid ja töötamine; Tööprotsess Materjalide säästlik kasutamine. Töövahendite õige ja ohutu käsitlemine; Kääridega lõikamine mitmesuguseid kujundeid erinevast materjalist: paberist, õhemast kartongist, vildist, fliisist, riidest. Joonlaud ja pliiats. Voltimine. Tehnoloogia igapäevaelus Töövahendid ja materjalid: nõel, naaskel, heegelnõel ja lõng, riie. Ohutud töövõtted.
4. klass	Meisterdab erinevatest materjalidest Valib õpetaja juhendamisel materjalide käsitlemiseks sobivaid töövahendeid,	Materjalid ja nende töötlemine Joonlauaga, mõõdulindiga mõõtmine, märkimine, mõõtmisviga;

	käsitseb tuttavaid töövahendeid õigesti ning ohutult. Otsib ja valib ühistegevuses ideid tööde valmistamiseks, märkab esemetel rahvuslikke elemente. Töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, mõistab ja täidab õpetaja juhendamisel ka lihtsaid kirjalikke tööjuhendeid; Kasutab mõõtmisel joonlauda ja mõõdulinti, märgib õpetaja juhendamisel joonlaua abil punkte ja tõmbab jooni erinevatele pindadele/materjalidele; Paneb niidi nõelasilmast läbi; teeb käsitsi lihtõmblust (traageldab); õmbleb riidele kahe auguga nõöbi; Heegeldab erineva jämedusega materjalist ketti; heegeldab alg- ja ahelsilmust; Kasutab materjale säästlikult, leiab õpetaja juhendamisel võimalusi materjalide korduskasutamiseks; Teab olulisemaid tähtpäevi, kaunistab juhendamisel tähtpäevadeks ruumi; Valmistab juhendamisel lihtsamaid toite koostades eelnevalt ühistegevuses vajalike toiduainete ostunimekirja. Valib valmistatud toidu serveerimiseks sobivad lauanõud, katab ja koristab lauda. Kirjeldab ja analüüsib oma tööd õpetaja juhendamisel, sh kirjaliku kava järgi	Eseme kavandamine näidise järgi; Tööks vajalike töövahendite ja materjalide töötlemisviiside valik; Võimalusel õppetöökoja kodukord, juhised õppetöökojas töötamiseks; Tervisekaitse ja tööohutusnõuete tutvustamine, esmaabi; Tööprotsess Vajalikud vahendid ja materjali töötlemisviisid. Põhjendada lähtuvalt töö eesmärgist materjalide, töövahendite ja töötlemisviiside sobivust. Valmistab praktilise tööna esemeid ja mudeleid. Teostab kavandatu lõpuni. Hoiab korras ja korrastab oma töökoha, järgib hügieenireegleid. Esitleb ja hindab oma tööd, toob esile õppeprotsessis kogetu seosei igapäevaeluga. Tehnoloogia igapäevaelus Tutvustada võimalusi erinevate tortide valmistamisel. Arutleda miks, kellele ja kuidas torti valmistada. Tutvustada, töövõtteid, töövahendeid, toiduaineid jm mida tordi valmistamisel on vaja. Õpitakse töötama grupis ning jagama ühiskasutuses olevaid töövahendeid. Kujundatakse korraharjumusi ja oskusi ning püsivust oma töö lõpule viia.
--	---	---

	(võrdleb oma tööd näidisega; hindab tulemuse kasutamist ja esteetilisust).	
5. klass	Heegeldab alg-, ahel- ja kinnissilmuseid. Heegeldab edasi-tagasi ridadena, oskab tööd lõpetada. Oskab õpetaja abiga valida omavahel sobivaid töövahendeid (heegelnõel, sukanõel, vardad ja lõng). Oskab moodustada algsilmust ning luua varrastele silmuseid. Koob parempidiseid silmuseid edasi-tagasi ridadena. Oskab silmuseid maha kududa. Oskab leida erinevatele tehnikatele (kudumine, heegeldamine jt) sobivaid materjale. Traageldab väljalõigatud detaile. Õmbleb riidele kannaga ja/või kannata nõöpi. Kasutab triikrauda õpetaja juhendamisel. Oskab sooritada lihtsamaid (üksikuid) töövõtteid videojuhendi järgi. On tutvunud erinevate riidematerjalidega. Oskab kasutada erinevaid töövahendeid ohutult. Tikib üherealisi pisteid (eel-, tikk-, vars-, järel- ja/või ahelpistet). Oskab juhendamisel tööd viimistleda, peita lõngaotsi. Kasutab triikrauda õpetaja juhendamisel.	Materjalid, töövahendid, töötlemisviisid <i>Materjalid</i> Erinevate kangaste ja käsitöömaterjalide tutvustamine Töövahendid Erinevate töövahendite tutvustamine: käärid, märkimis- ja mõõtmisvahendid, suure silmaga nõel, heegelnõel, jämedad metallvardad, õmblusnõelad, nõõpnõelad, õmblusniit, joonlaud, riidekriit, õmblusmasin. Töötlemisviisid <i>Tikkimine.</i> Tikkimispisted. Üherealised pisted: eelpiste, tkkpiste, järelpiste, varspiste, ahelpiste. Silmuskudumine Silmuste loomine. Parempidine silmus. Tingmärgid. Ripspinnakudumine Ääresilmused: silmuseline ja sõlmeline äär. Kudumi lõpetamine. Kootud eseme viimistlemine. Heegeldamine Põhisilmuste (alg-, ahel- ja kinnissilmuste) heegeldamine. Tingmärgid, skeem. Õmblemine

	Joonistab lihtsa kavandi/pildi. Planeerib koostöös õpetajaga oma töö ajakava. Töötab õpetaja suulise juhendamise või lihtsama videojuhendi järgi. Analüüsib oma töö tulemust; Kasutab materjale säästlikult. On teadlik, et materjale saab uuesti taaskasutada.	Ohutusnõuded nõela ja kääride kasutamisel. Ohutusnõuded triikimisel. Õmblemise eeltööd: lõike kinnitamine, detailide väljalõikamine, traageldamine, triikimine. Nööpide õmblemine. Tööprotsess Kavandamine Idee ja kavand eseme valmistamisel. Tööplaneerimine Ajakava. Eneseanalüüs ja hindamine Töö analüüsimine ja hindamine. Õppeaine rakendamine igapäevaelus Tarbimise mõju inimesele Lõigete paigutamine. Säästlik tarbimine Taaskasutus. Rõivaste hooldamine Triikimine.
6. klass	Kavandab juhendamisel ja valmistab lihtsamaid esemeid. Valib tikkimiseks sobivaid materjale ja töövahendeid. Tikib kaherealisi pisteid. Heegeldab sambaid ja heegeldab ringselt. Tunneb heegeldamise ja kudumise õpitud tingmärke;	Materjalid, töövahendid, töötlemisviisid Materjalid Looduslikud taimsed ja loomsed kiud, nende saamine ja omadused Erinevad pehmed kaasaja materjalid. Töövahendi ja materjali sobivus Töövahendid Erinevate töövahendite tutvustamine

	Koob parem- ja pahempidiseid silmuseid, koob ringselt. Koob lihtsa skeemi järgi. Õmbleb õmblusmasinaga lihtõmblust. On tutvunud erinevate digitaalsete keskkondadega. Oskab juhendamisel kavandada. Planeerib koostöös õpetajaga oma töö ajakava. Töötab õpetaja suulise juhendamise või lihtsama videojuhendi järgi. Analüüsib oma töö tulemust. Käitub keskkonnahoidliku tarbijana. Leiab võimalusi materjale/riideid isikupäraselt taaskasutada. On tutvunud hooldusmärkidega.	Suure silmaga nõel, heegelnõel, sukavardad, õmblusnõelad, nõõpnõelad, sõrmkübar, õmblusniit, mõõduriba, õmbluskriit, käärid, õmblusmasin Digitaalsed vahendid Töötlemisviisid Tikkimine Kaherealised pisted Kudumine Parem- ja pahempidine silmus. Ringselt kudumine. Lihtsa koekirja lugemine. Heegeldamine Sambad. Ringselt heegeldamine Õmblemine Õmblusmasina niidistamine ja õmblemine. Lihtõmblus Tööprotsess Kavandamine Idee ja kavand eseme valmistamisel. Töötamine Ajakava Töötamine suulise juhendi järgi, jäljendamine Eneseanalüüs ja hindamine Ühise või individuaalse töö analüüsimine ja hindamine. Õppeaine rakendamine igapäevaelus Säästlik tarbimine Riiete parandamine/taaskasutamine. Rõivaste hooldamine
--	--	--

		Pesemine, kuivatamine, triikimine
7. klass	Kavandab ja valmistab lihtsaid esemeid. Tikib kaherealist pistet (ristpistet mustri järgi). Loeb juhendamisel lihtsamaid heegelskeeme ja koekirju, vajaduse korral otsib neid veebist. Heegeldab ääre- või vahepitse. Koob kahe eri värvi lõngaga. Käsitseb õmblusmasinat, õmbleb kahekordset palistust ja/või kahekordset õmblust. Tunneb ära tehiskiududest tekstiilmaterjalid. Valib juhendamisel eseme valmistamiseks sobivad materjalid ja töövahendid; Koostab kavandi. Töötab suulise juhendamise järgi. Planeerib oma töö ajakava. Oskab analüüsida oma töö tulemust ja aja planeerimist. Väärtustab käsitööd. Leiab võimalusi taaskasutada tekstiilmaterjale. Tunneb põhilisi pesumärke.	Materjalid, töövahendid, töötlemisviisid <i>Materjalid</i> Tehislike ja sünteetiliste tekstiilmaterjalide tutvustamine Mitmesuguste materjalide tutvustamine ja nende koos kasutamise võimaluste leidmine <i>Töövahendid</i> Töövahendite ja tehnoloogia valik olenevalt materjalist ja valmistavast esemest Töötlemisviisid <i>Tikkimine</i> Erinevate tikanditega tutvumine. Pinnakattepisted. Mähk- ja/või madalpiste. <i>Silmuskudumine</i> Kahe värviga kudumine <i>Heegeldamine</i> Ääre- ja/või vahepits <i>Õmblemine</i> Lõike võtmine ja paigutamine kangale. Kahekordne palistust ja/või kahekordne õmblus. Tööprotsess <i>Kavandamine</i> Idee ja kavand eseme valmistamisel. Rahvariided. <i>Töö planeerimine</i>

		Üksi ja/või rühmas töötamine. Eneseanalüüs hindamine Ühise või individuaalse töö analüüsimine ja hindamine. Õppeaine rakendamine igapäevaelus Säästlik tarbimine. Rõivaste hooldamine. Pesumärgid: valgendamine, keemiline puhastus.
8. klass	Kavandab käsitööeset, valib selle valmistamiseks õpetaja juhendamisel sobivad materjalid ja töövahendid. Kasutab juhendamisel töövahendeid, viimistlus- ja/või kaunistusvõtteid eesmärgipäraselt. Heegeldab lihtsama skeemi või digitaalse juhendi järgi. Koob lihtsamaid koekirju, tunneb tingimärke, koob nende järgi. Leiab ja kopeerib juhendamisel lõikelehelte lihtsamaid lõikeid. Kasutab õmblusmasinat, võimaluse korral tikkimismasinat. Viimistleb juhendamisel erinevates tehnikates töid. Tunneb erinevaid kangaid ja oskab neid eristada. Eristab töövahendeid ja materjale. Kasutab töövahendeid otstarbekohaselt ja ohutult. Kannab juhendamisel mustri kangale; Kasutab erinevaid tikkimispisteid arhailise tikandi tikkimisel.	Materjalid ja töövahendid, töötamisviisid <i>Materjalid</i> Villased, linased ja puuvillased kangad Efektlõngad <i>Töövahendid</i> Töövahendite ja tehnoloogia valik olenevalt materjalist ja valmistavast esemest Peenike suure silmaga nõel, heegelnõel, ringvardad, õmblusmasin, aurutriikraud, lõikelehed, kalka. <i>Tikkimine</i> Tikandi jäljendamine riidele. Sümbolid ja märgid rahvakunstis. Arhailine tikand. <i>Kudumine</i> Lihtsama koekirja kudumine. <i>Heegeldamine</i> Heegeldamine lihtsama skeemi või digitaalse juhendi järgi. <i>Õmblemine</i>

	Oskab kasutada õmblusmasinat, võimaluse korral tikkimismasinat Oskab hinnata ajakulu töö teostamiseks. Töötab suulise juhendi järgi; Oskab hinnata oma töö korrektsust ja esteetilisust. Jälgib töötades ohutusnõudeid ning hoiab töökoha korras. Leiab võimalusi taaskasutada tekstiilmaterjale. Oskab viimistleda oma töid. Tunneb rõivaste hooldusmärke.	Tõmblukk. Tööprotsess Kavandamine Idee ja kavand eseme valmistamisel. Sümbolid ja märgid rahvakunstis. Töö planeerimine Tööplaani koostamine, aja planeerimine. Eneseanalüüs hindamine Ühise või individuaalse töö analüüsimine ja hindamine. Õppeaine rakendamine igapäevaelus Tarbimine Tarbimise mõju inimesele. Säästlik tarbimine. Materjalide taaskasutus. Rõivaste hooldamine Rõivaste hooldamine: pesemine, kuivatamine, aurutamine, triikimine. Tööde viimistlemine.
9. klass	Valib ja kombineerib juhendamisel tööks sobilikke materjale ja õpitud tehnoloogiaid. Heegeldab ja koob skeemide ja tööjuhendite järgi; Koob lihtsaid koekirju ja esemeid koekirjaskeemide ja juhendite järgi. Määrab oma riiete suurusnumbri ja kehatüübi sobiva tegumoe leidmiseks.	Materjalid, töövahendid, töötamisviisid Materjalid erinevate materjalide kombineerimine tervikuks Töövahendid Töövahendite ja tehnoloogia valik olenevalt materjalist ja valmistavast esemest Töötlemisviisid

	Õmbleb iseseisvalt lihtsamaid esemeid või teostab töid õpetaja valikul mõnes teises käsitöötöehnikas. Kasutab ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti. Loeb ja mõistab valmisriiete etikette, arvestab neil esitatavat teavet, oskab vajaduse korral leida veebist tingmärkide tähendusi. Oskab hooldada erinevast materjalist riideid. Oskab juhendamisel taaskasutada erinevaid materjale. Oskab iseseisvalt leida lahendusi, kuidas oma rõivaid isikupäraseks muuta. Oskab leida võimalusi pilutikandi kasutamiseks. Määrab oma riiete suurusnumbri ja kehatüübi sobiva tegumoe leidmiseks. Hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust. Jälgib töötades ohutusnõudeid ning hoiab töökoha korras. Oskab kasutada ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti. Oskab selgitada ringmajanduse positiivset mõju keskkonnale.	Tikkimine Pilutikand. Kudumine Mustri lugemine (pitsiline koekiri). Heegeldamine Mustri lugemine. Õmblemine Mõõtmise võtmine. Riiete suurusnumber. Tööprotsess Kavandamine Idee ja kavand eseme valmistamisel. Tööplaneerimine Ainealase info otsimine. Eneseanalüüs hindamine Ühise või individuaalse töö analüüsimine ja hindamine. Õppeaine rakendamine igapäevaelus Tarbimise mõju inimesele Ringmajandus. Rõivaste hooldamine Etiketid riietel.
--	--	---